

Nr 95.

Av herr **Björck, Wilhelm**, om viss ändring i grunderna för statsbidrag till undervisning i slöjd vid kommunala mellanskolor och högre folkskolor.

I samband med besparingsåtgärderna i fråga om anslagen till olika läroanstalter fastställde 1933 års riksdag nya föreskrifter beträffande statsbidrag till undervisningen i slöjd vid kommunala mellanskolor och högre folkskolor. Avsikten torde hava varit att för förstnämnda läroanstalter och de allmänna högre folkskolorna uppställa likformiga regler i nu förevarande avseende. I huvudsak har så ock skett, ehuru i en punkt det av riksdagen uppställda villkoret för anslag till slöjdundervisningen erhållit en något olika formulering. I fråga om kommunala mellanskolor föreskrevs sålunda, att statsbidrag till sådan undervisning finge utgå allenast i sådana fall, då den för nämnda undervisning anställda läraren har sin *väsentliga utkomst* av denna anställning, i fråga om allmän högre folkskola användes uttrycket »i vilka denna undervisning bestrides av lärare med densamma som *huvudsaklig sysselsättning*».

De av Kungl. Maj:t utfärdade tillämpningsföreskrifterna hava i följd härav erhållit olika avfattning. För högre folkskolans del förekommer i kungl. kungörelsen den 2 juni 1933 (nr 291) det nyssnämnda uttrycket, medan i kungl. kungörelsen s. d. (nr 261) angående statsbidrag för undervisning i manlig och kvinnlig slöjd vid kommunala mellanskolor föreskrives »att statsbidrag utgår allenast under förutsättning att den för ifrågavarande undervisning anställda läraren varit före läsåret 1933—1934 såsom sådan anställd vid skolan och därvid av denna anställning haft sin väsentliga utkomst, samt att han under läsåret 1933—1934 är efter skolöverstyrelsens beprövande likaledes för sin utkomst väsentligen hänvisad till ifrågavarande anställning».

Det synes önskvärt att hithörande restriktiva bestämmelser måtte få en fullt överensstämmande lydelse, och torde härvid den nu för kommunala mellanskolorna fastslagna få anses bäst giva uttryck åt riksdagens avsikter. Anledning torde därför föreligga att påkalla härför erforderlig jämkning i det för högre folkskola gällande stadgandet.

Å andra sidan har vid tillämpningen av bestämmelserna en påtaglig olägenhet framträtt därutinnan, att de ifrågavarande läroanstalterna i stor utsträckning blivit urständssatta att meddela undervisning i kvinnlig slöjd. Denna undervisning måste nämligen anses vara av synnerlig betydelse för

lärjungarnas framtida verksamhet. Rimligheten uti att densamma icke drabbas av restriktioner framstår så mycket starkare, då man betänker att mellanskolan och högre folkskolan i detta avseende kunna sägas fylla fortsättnings skolans uppgift, och för denna senare skolform ha som bekant inga särskilda inskränkningar i den praktiska undervisningen vidtagits. Ej heller privatläroverken ha drabbats av en motsvarande inskränkning. Den för möjliggörande av ifrågavarande jämkning erforderliga kostnadsökningen torde för de kommunala mellanskolorna kunna beräknas till 13.200 kronor. För de högre folkskolorna lär det icke vara erforderligt att förändra anslags belopp.

Under återopande av det sålunda anförda hemställes,

att riksdagen ville dels besluta sådan ändring i de för undervisning i manlig och kvinnlig slöjd vid kommunala mellanskolor och allmänna högre folkskolor fastställda bidragsgrunderna, att statsbidrag till undervisning i manlig slöjd vid ifrågavarande läroanstalter må utgå allenast i sådana fall, då den för undervisningen anställda läraren har sin väsentliga utkomst av denna anställning, dels för budgetåret 1934—1935 höja det ordinarie förslagsanslaget till undervisning i manlig och kvinnlig slöjd vid kommunala mellanskolor från 13.000 kronor med 8.600 kronor till 21.600 kronor.

Stockholm den 23 januari 1934.

Wilhelm Björck.
